

Mededelingen van het Verbond der Vlaamse Academici V.V.A.

11e jaargang - nr. 4
juni 1966
verschijnt maandelijks

Sekretariaat: Em. Jacquainlaan 126 Brussel 1. Tel. 02/18.68.20
PR 4292.38.

Bestuur V.V.A.

Prof. em. Dr. C. Heymans, Erevoorzitter
Prof. Dr. W. Opsomer, voorzitter
Dr. K. Goddeeris, 1e ondervoorzitter
Dr. S. Dessers, 2e ondervoorzitter
Lic. H. Aelvoet, sekretaris
Dr. R. de Beule, sekretaris-verslaggever
Lic. E. F. Brieven, penningmeester

Redaktieverantwoordelijken

Lic. P. Mulder, gouv Antwerpen
... , gouv Brabant
Dr. B. Hermans, Campina Academica
Ir. F. Hendrickx, gouv Limburg
Lic. E. De Facq, gouv Oost-Vlaanderen
Dr. K. Goddeeris, gouv West-Vlaanderen

LEUVEN

De leden van ons Verbond, die waarschijnlijk individueel op velerlei gebieden van het openbaar leven hun stem gemengd hebben in het reusachtige koor dergenen die de bisschoppelijke Verordning over de Universiteit te Leuven niet hebben genomen, zullen voorzeker niet verbaasd zijn te vernemen dat het V.V.A. vooraan stond en staat in de strijd voor „Leuven Vlaams!” en voor de beveiliging van Vlaams-Brabant.

Ter dokumentatie, ook ter aanvulling van persoonlijk argumentenmateriaal, laten we hierna enkele stukken volgen, die meteen bewijzen hoe groot het aandeel van het V.V.A. wel is in de strijd die thans gevoerd wordt.

Eén dringende wens daarbij: niet rusten vooraleer het doel bereikt is, en op alle verzoek tot toegevingen of compromissen slechts één antwoord: neen! of opdat het in bepaalde kringen beter zou begrepen worden: NON POSSUMUS!

Persmededeling

18 mei 1966

Het Verbond der Vlaamse Academici roept alle Vlamingen op tot de strijd voor uitsluitend Nederlandstalig Hoger Onderwijs in Vlaanderen en voor vestiging van een Lovanium-Vlaanderen naast een Lovanium-Wallonië, elk in eigen kultuursfeer (de K.U.L. stierf niet aan Lovanium Kongo!).

Het Verbond laakt de autokratische halsstarrigheid van het bisschoppelijk bestel en het feliciteert stakende studenten voor hun kamp voor gezond recht tegen stompzinnige macht.

*Aan de Voorzitter en de Bestuursleden
van de Vlaamse Verenigingen*

18 mei 1966

Geachte Heer Voorzitter,

Geachte Heren Bestuursleden,

Wij herinneren u aan de laatste stellingname van het V.V.A. inzake Leuven (5-2-'66).

Wij veroorloven ons, als vereniging van oud-studenten, u met aandrang te verzoeken de huidige studentengeneratie krachtadig te steunen in haar strijd tegen de beslissing van het Belgisch Episkopaat inzake Leuven.

Het zal wel nutteloos zijn er op te wijzen dat deze verordening een volledige toegeving is aan de Brussels franskiljonse extremisten en tevens een politieke stellingname tegen de Vlaamse belangen.

De aktie van de Vlaamse studenten voor het behoud van Vlaams-Brabant kan maar volgehouden worden indien zij in hun verzet tegen het episkopaat moreel gesteund worden door alle Vlaamse verenigingen.

Namens de Centrale Raad van het V.V.A.,

Prof. dr. W. Opsomer
Algemeen Voorzitter.

Nota over de dubbele doelstelling van de aktie Leuven (24 mei 1966)

1. Oprichting van een volwaardige Nederlandse universiteit te Leuven voor katholieke Vlamingen;

2. Vrijwaring van het Nederlandstalige karakter van Leuven en van Vlaams-Brabant.

N.B. Deze dubbele doelstelling is een probleem dat *alle* Vlamingen zonder onderscheid van filosofische, godsdienstige of sociale opinie aanbelangt.

— *Alle* Vlamingen hebben tevens het *recht* op medezeggenschap; het gaat er hier inderdaad om de gaafheid van Vlaams grondgebied en cultuurpatrimonium te verdedigen. Dat recht hoort hun toe wijl de katholieke universiteit, evenmin als welke andere vrije universiteit ook, zonder steun van het Rijk niet langer in stand te houden is.

— Bij de herinrichting van het katholiek universitair onderwijs in deze staat hebben de Vlamingen meer dan wie ook het recht hun beslissende invloed te doen gelden: als katholieke aangelegenheid belangt deze zaak hun het meest aan; zij vormen de overweldigende meerderheid van het katholieke bevolkingsdeel; zij zullen naar gelang ze hun economische achterstand inlopen en naar gelang de onderwijsmogelijkheden voor hen groter worden, een gestadig groeiend aantal studenten leveren.

— In de bisschoppelijke verklaringen wordt ook allusie gemaakt op expansie. HH.EE. moeten echter weten dat alle verdere expansie in Vlaanderen moet afgewezen worden, indien niet vooraf de toestand in Leuven grondig gezuiverd is. Alle sporen van „Waals” universitair onderwijs in ’t Leuvense moeten verdwenen zijn vooraleer er van verdere „Vlaamse” uitzwerming kan sprake zijn. Een verdere expansie in Kortrijk, Antwerpen, Hasselt, of waar ook in ’t Vlaamse land, is op dit ogenblik een anti-Vlaamse manoeuvre. Het wordt door sommige Vlaamse elementen beschouwd, en door Walen en Franstalige in de hand gewerkt, als het doelmatigste middel om het aantal Vlaamse studenten in Leuven te drukken, en meteen de Leuvense toestanden verder te laten „rotten”.

De *middelen* om die dubbele doelstelling te bereiken zijn:

- a. de oprichting van een autonome Vlaamse universiteit te Leuven, met eigen beheer, eigen bestuur, eigen budgetaire middelen, als één van de resultaten van de omvorming van de huidige Belgische „Université catholique de Louvain”.
- b. de onverwijld planmatige verwijdering uit Leuven naar een centrum in Wallonië van de Waalse tegenhanger van de autonome Vlaamse universiteit te Leuven.

Worden die twee middelen niet *eerlijk* en *volledig* toegepast, dan bestaat er geen kans dat er ooit in Leuven of in ’t Vlaamse land rust zou weerkeren. De agitatie moet doorgezet worden tot die eis wordt ingewilligd.

N.B. Wat punt 1 betreft:

Dit komt neer op de oprichting van twee katholieke universiteiten in het Belgisch staatsverband: een „Vlaamse” te Leuven (die weer kan aanknopen bij de tradities van de oude universiteit te Leuven) en een „Waalse” in een centrum in Wallonië. M.a.w. de twee thans op papier bestaande „afde-

lingen” worden effectief van elkaar volledig losgewerkt en krijgen elk hun eigen beheer (inrichtende macht, raad van curatoren), bestuurslichaam, budget. Samenwerking op gelijke voet, wederzijds dienstbetoon zijn altijd mogelijk; doch de „unitaire” opvatting, die thans nog altijd door sommigen gehuldigd wordt, kan niet langer aanvaard worden: elke katholieke gemeenschap, Vlaamse en Waalse, beheert haar eigen instelling. Zou de kerk daardoor in België en haar eenheid in het gedrang komen? De „Waalse” fakulteiten van de Jezuiten te Namen bestaan en fungeren onafhankelijk van de fakulteiten te Antwerpen van de Vlaamse Jezuitenprovincie! Waarom zou dat parallelisme in de sektor van het „sekulier” hoger katholiek onderwijs niet kunnen werken, en derhalve ingevoerd worden? Of zijn onze Vlaamse sekuliere bisschoppen, priesters en leken nog onmondig en onbekwaam *om zonder Waalse inmenging* hun eigen hoger universitair onderwijs te leiden!?

Of is dat „handhaven” van deze zogezegde eenheid slechts een voorwendsel of aanleiding om een overkoepelend Franstalig bestuursorganisme te Leuven te behouden? Dat is onaanvaardbaar (en ook tegen de geest van de wet op de vervlaamsing van het bedrijfsleven!)

Indien de Walen aan die eenheid vasthouden en de naam van Leuven wensen te gebruiken, dan is de onontkoombare voorwaarde dat de bestuurstaal van die éne universiteit met twee „kampusen”, naar binnen en buiten in dit land het Nederlands zou worden, m.a.w. geen tricolore Suenensbarak.

Punt 2:

Vrijwaring van het Nederlandstalig karakter van Leuven en van Vlaams-Brabant en hierom: de *onverwijld* planmatige verwijdering uit Leuven van *alle* „Waalse” afdelingen en diensten (scholen en parochie inbegrepen!)

N.B. a.:

a. HH.EE. de bisschoppen hebben in hun jongste verklaringen de nadruk gelegd op de noodzakelijkheid en op hun wil het Nederlandstalig karakter van Leuven en van Vlaams-Brabant te eerbiedigen.

Dit zijn woorden; want daartegenover staat het feit dat een franstalige instelling, met al de voorrechten en faciliteiten die haar verleend werden, in een Nederlandstalige omgeving een verfransende, d.i. in casu een denationaliserende invloed uitoefent.

Ten tweede blijken de bisschoppen onmachtig te zijn om hun eigen richtlijnen te doen toepassen. De ondervinding leert dat er te Leuven noch op het begrip, noch op de goede wil van het Franstalig academisch of bestuurlijk personeel van de universiteit te rekenen is. Spijts alle richtlijnen en onderrichtingen van hogerhand spannen deze heren — leken en priesters — in Leuven en omgeving samen met de meest verbeterde vijanden van alle Vlamingen.

Die vaststellingen volstaan, de grieventrommel willen we verder niet opnieuw roeren. Doch uit dit alles is de enig mogelijke konklusie te trekken: die Franstalige afdelingen moeten weg. Of kan de Kerk het zich verder veroorloven

in Leuven een instelling in stand te houden die anti-Vlaams is, en dus odium blijven dragen?!

- b. Deze algehele overheveling naar een centrum in Wallonië moet *onverwijld* aangevat en uitgevoerd worden.

Inderdaad, het oprichten van een autonoom „Waalse” universiteit is onvermijdelijk een reden om een Franstalige administratie uit te bouwen. Doch wij mogen niet gedogen dat die zelfs slechts voorlopig of tijdelijk haar zetel te Leuven zou hebben.

Dat zou immers weer het importeren van zoveel Waalse of Franstalige Brusselse families in het Leuvense tot gevolg hebben!

We mogen ons niet aan ons eigen spel laten vangen.

Dat geldt nog meer voor het cruciaal punt: de inplanting van die Waalse universiteit in Wallonië.

- c. Die overheveling mag niet naar Waver of naar het kanton Waver gebeuren!

Waarom niet?

Waver is taalgrensstad of taalgrenskanton en zou meteen een ideale uitvalpoort voor verdere verfransing van Brabant worden.

Dat willen negeren is naïef en gewild misleidend; dat plan uitvoeren is eenvoudig het plan Duvieusart-Woitrin, uitgangspunt van heel de campagne, helpen of laten verwezenlijken, en de Vlamingen met een kluitje van een beperkt of schijnbaar zelfstandige universiteit in het riet sturen!

Hebben wij Vlamingen, het recht van inmenging inzake plaats van inplanting van de Waalse universiteit?

Vast en zeker, want nooit mogen wij gedogen dat die Waalse universiteit in een grenskanton zou opgericht worden.

De wet voorziet „het kanton Waver”!!

Is dat zo, dan moet deze wet gewijzigd worden, zoals andere wetten van de regering Lefèvre-Spaak gewijzigd worden of zullen worden.

De strijd tegen Waver is het cruciaal punt nu!

Vlaamse bisschoppen schijnen geneigd te willen toegeven en te berusten; ze moeten weten dat zij daarin alleen staan, en dat ze door de oplossing Waver te aanvaarden de overgrote meerderheid van de Vlamingen tegen zich in het harnas zullen jagen. Weg met de driehoek, en de drie puntjes! Of zouden de bisschoppen dan toch tot de Loge behoren?!

De nieuwe „Waalse” universiteit moet dieper in het Walenland ingeplant worden.

Namen (centraal gelegen — wegen, spoorwegen, uitbreidingsmogelijkheden) levert daarenboven het voordeel reeds een kern te bezitten die na een vijftal jaren de „Waalse” kandidaturen uit Leuven zou kunnen opvangen.

Waarom zouden de Waalse bisschoppen geen vergelijk met de Waalse Jezuïeten kunnen treffen?! De Belgische bisschoppen nemen wel de mogelijkheid onder ogen voor sommige verwezenlijkingen te Antwerpen de medewerking van de Jezuïeten aldaar te zoeken! Waarom zou hetzelfde voor Namen niet opgaaaan?! Te Namen kunnen Walen en Franstalige Brusselaars met een echte Belgische traditie aanknopen: de fakulteiten van de Jezuïeten aldaar zijn ouder dan de „Université catholique de Louvain” van onze bisschoppen. Inderdaad, deze laatste dateert pas van 1835, terwijl de Waalse Jezuïeten reeds in oktober 1833 hun „Facultés Notre-Dame de la Paix” oprichtten, „le premier établissement libre d'enseignement supérieur de la Belgique indépendante”.

Mededeling vanwege V.V.A op 24 mei 1966

Op initiatief van het Verbond der Vlaamse Academics vergaderden te Brussel op zaterdag 21 mei 1966 afgevaardigden van Vlaamse cultuur- en strijdverenigingen.

Er werd besloten tot de oprichting van een WERKGEMEENSCHAP LEUVEN, overkoepelend organisme voor coördinatie van de actie van alle Vlaamse verenigingen die zich inzetten:

1. voor de uitbouw van een volledige moderne uitsluitend Nederlandse universiteit te Leuven;
2. voor de vrijwaring van taal en eigen aard in Vlaams-Brabant;
3. voor het verzet tegen alle maatregelen genomen door om het even welk Beleid die het Vlaams karakter bedreigen, bepaald in de driehoek Brussel - Leuven - Overijse en waarbij men zou beogen er een „oasis française” in te vestigen.

Een bestendig sekretariaat zal te Leuven gevestigd worden.

Nadere gegevens over inrichting, werking en mogelijkheid tot medewerking voor allen zullen in de eerstvolgende dagen medegedeeld worden.

Afgevaardigden van volgende verenigingen betuigden hun akkoord met voornoemd opzet:

Bond der West-Vlamingen
IJzerbedevaartkomitee
Katoliek Vlaamse Hogeschooluitbreiding
Vlaams Geneesherenverbond
Vlaams Komitee voor Brussel
Verbond der Vlaamse Academics
Verbond van het Vlaams Overheidspersoneel.

ijsfabriek strombeek

IJS
KOOLZUUR
ZUURSTOF
ACETYLEEN
MEDICINALE GASSEN
TELEFOON 02 / 78.00.52

Het Willemsfonds zal meewerken langs het Overlegcentrum om. Het Vermeyleyfondsbetruide schriftelijk zijn wil tot deelname.

Op 31 mei 1966 vergaderde te Brussel het Overlegcentrum van Vlaamse verenigingen en werd volgende mededeling aan de pers bekendgemaakt:

„In het Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen werd een bespreking gewijd aan het gezamenlijk Vlaams optreden in verband met het vraagstuk Leuven en de wettelijke regeling van het taalgebruik in het Hoger Onderwijs.

Besloten werd — om de werking van het bestaande Aktiekomitee Leuven te ondersteunen en te verruimen met alle passende middelen — tot de dringende noodzaak van de oprich-

ting van een algemeen Vlaams Koördinatiekomitee voor de aktie inzake Leuven en inzake de wettelijke regeling van het taalgebruik in het Hoger Onderwijs.

Eerlang zullen de verenigingen bekend worden gemaakt die bij het Koördinatiekomitee aansluiten.

Personen en verenigingen die de aktie willen steunen worden dringend verzocht zich inmiddels reeds bekend te maken op het volgend adres:

Aktiekomitee Leuven, Boekhandelstraat 9, Leuven, tel. 016/27.430. Het Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen doet een dringend beroep op alle Vlaamse Parlementairen om duidelijk en krachtig steun te verlenen aan het wetsvoorstel-Verroken.

AKTIVITEITEN

In september 1966 zal de Centrale Raad te Antwerpen vergaderen in het kader van de feestelijkheden in verband met het 20-jarig bestaan van het Belgisch-Nederlands cultureel akkoord.

De voorziene vergadering van de Centrale Raad en de gouw Brabant te Overijse op 21 mei 1966 werd naar een latere datum (in oktober) verschoven, wegens de besprekingen in verband met Leuven.

Een lid van de Centrale Raad vestigde onze aandacht op de sterker wordende Franstalige inwijking in Overijse en het vergrote gevaar door de geplande nieuwe verkaveling van 300 ha.

De Franstalige inwijkelingen groeperen samen terwijl de inheemse bevolking overal verspreid is, zodat het gevaar bestaat dat bij de volgende gemeenteraadsverkiezingen de Franstalige inwijkelingen het gemeentebestuur in handen krijgen.

Wij hebben daarom besloten dit probleem ter plaatse in ogen-schouw te nemen om een begin te maken met een onderzoek naar de mogelijkheden die bestaan om die streek voor Vlaanderen te behouden.

We hebben de Vlaamse verenigingen uitgenodigd die studiedag bij te wonen.

DR. S. SZONDI OVER BRUSSEL

Onder meer in Gouw Antwerpen trad dr. S. Szondi voor het Vlaamse publiek, om de mensen wakker te maken: „Eer Brussel

vergaat”. Ofschoon in Hongarije geboren is hij van zijn prille jeugd in ons land; hij werd Belgisch ambtenaar en zelfs gemeenteraadslid te Etterbeek, waar hij aan den lijve kan ondervinden hoezeer de Vlaming zich in de hoofdstad bemind kan voelen!

Dr. Szondi schetste, met cijfers bij de hand of uit het hoofd, wat voor hemeltergende toestanden er bestaan op het gebied van het Vlaamse onderwijs, voor zover dat door de gemeente wordt ingericht wel te verstaan. Of er gehandeld wordt tegen de taalwetten in, heeft daarbij voor de gemeentevaders niet het minste belang. Er weert trouwens op gewezen dat van de twintig noodzakelijke uitvoeringsbesluiten die vereist zijn voor het in werking treden van die taalwet, er toch al . . . één verschenen is! En dat geeft dan nog aanleiding tot een krachtproef tussen gemeentepersoneel en vice-gouverneur.

Ook ter sprake kwamen allerlei moeilijkheden die de Vaste Kommissie voor Taaltoezicht te doorworstelen krijgt om goed te kunnen werken. Zelfs een besluit van de vice-gouverneur, gebaseerd op de wet, werd gewoonweg vernietigd door een Koninklijk Besluit!

Remedies: volstreekte kultuurautonomie die geen schim is van zichzelf; een nationaal statuut voor Brussel met een paritaire centrale raad, die bepaalde bevoegdheden van de gemeenteraden zou overnemen.

Dr. Szondi vroeg met aandrang dat wij Brussel zouden steunen, niet het minst door er onze taal *goed* te spreken.

Aanbevolen voor :

KREDIET
BELEGGINGEN
VERZEKERINGEN

Ondern. beheerst door K.B. van 15 dec. 1934

Gesticht in 1917

Guldenvlieslaan 83 - Brussel 6

N.V. CENTRALE HYPOTHEEK- EN VERZEKERINGSKAS

Alg. Beheerder: E. F. BRIEVEN